

OBSAH

- 01 | Úvodník, **Bohuslava Šenkýřová**
- 03 | Ekonomické zotavení po pandemii Covid-19 v mezinárodním srovnání, **Jiang Hui**
- 06 | Význam zemí BRICS dnes a v budoucnosti, **Miroslav Halouzka**
- 10 | Konfucianismus jako východisko pro úspěch v mezinárodním podnikání, **Miroslav Pavlák**

Bulletin Konfuciova institutu a Výzkumného centra pro rozvoj česko-čínských vztahů při VŠFS. Vydává Vysoká škola finanční a správní, Estonská 500, 101 00 Praha 10. Editor: Ing. Petr Mach, PhD., Kontakt: mach@mail.vsfcs.cz.

Úvodník

Bohuslava Šenkýřová

Vážení čtenáři, toto podzimní číslo bulletinu přichází v čase 5. výročí fungování Konfuciova institutu při VŠFS.

Nutno říct, že institut byl za uplynulých pět let velmi aktivní. Kurzy čínštiny prošlo již několik set studentů a bulletin Konfuciova insti-

tutu, který vychází od roku 2019, přinesl ve třech jazykových mutacích – česky, anglicky a čínsky – již na tři desítky článků a analýz na téma ekonomického vývoje Číny a česko-čínských vztahů. Vysoká škola finanční a správní je hrdým partnerem pražského Konfuciova institutu a hodlá v tomto partnerství pokračovat a rozvíjet ho, stejně jako spolupráci s čínskými univerzitami. Letošní podzimní číslo bulletinu přináší článek čínského ředite-

le Konfuciova institutu v Praze Jianga Hui, který zkoumá, jak se Čína a další ekonomiky zotavovaly z covidové krize. Autor porovnává vývoj HDP vyjádřený v dolarech a zkoumá, které země se dostaly v dolarovém vyjádření na předcovidovou úroveň rychleji a které zaostávají. Článek také zkoumá, jak epidemie covidu ovlivnila relativní ekonomické postavení jednotlivých států, pokud jde o jejich podíl na celosvětovém hrubém domácím produktu.

Miroslav Halouzka z VŠFS ve svém článku rozebírá nedávný summit skupiny zemí BRICS v Jihoafrickém Johannesburgu. Pod akronymem BRICS se skrývá uskupení Brazílie, Ruska, Indie, Číny a Jihoafrické republiky. Jde o velké rostoucí ekonomiky, jejichž HDP na hlavu ještě zdaleka nedosahuje úrovně USA nebo Evropské unie, které ale mají stále větší ambici promlouvat do globálního ekonomického dění. Autor rozebírá motivy členů, plány na rozšíření BRICS o další státy a postupné etablování čínského Yuanu jako třetí měny pro mezinárodní obchod. Miroslav Pavlák z katedry eko-

nomie a managementu VŠFS ve svém článku rozebírá důležitost vnímání odlišných kultur v mezinárodním byznysu. Autor upozorňuje na význam konfuciánských tradic pro úspěch v mezinárodních obchodních jednáních napříč kulturami. Mám radost z úspěšného působení Konfuciova institutu v Praze. Velkou zásluhu na tom má a poděkování patří i partnerské univerzitě China Jiliang University v Chang-čou. Po složitých obdobích spjatých s covidem a válkou na Ukrajině i naše univerzita nabrala dech. V letošním akademickém roce u nás studuje více než 2700 stu-

dentů v bakalářských, magisterských i doktorských programech v českém a anglickém jazyce z mnoha zemí světa. Počet nově přihlášených oproti předchozímu roku narostl téměř o 10 % a zvyšuje se i počet studentů kurzů celoživotního vzdělávání. Proto s optimismem hledím do budoucna. Čtenářům přeji zajímavé čtení a Konfuciovu institutu při VŠFS všechno nejlepší k pátým narozeninám a klidnější doby do dalších pěti let!

Bohuslava Šenkýřová je rektorkou Vysoké školy finanční a správní a předsedkyní správní rady Konfuciova institutu při VŠFS.

Ekonomické zotavení po pandemii Covid-19 v mezinárodním srovnání

Jiang Hui

Po odeznění globální epidemie nemoci Covid-19 se postupně globální výroba, turistika, doprava i stravování zotavily a zažívají solidní růst. Tempo

zotavení se ale v jednotlivých ekonomikách liší, v závislosti na jejich dodavatelských řetězcích, dostupnosti přírodních zdrojů, makroekonomické politice i v závislosti na růstu obchodu a investic.

Tento článek zkoumá data o HDP vybraných zemích mezi lety 2019 a 2022 a srovnává tempo a rozdíly v ekonomickém zotavení po pandemii v těchto zemích. HDP je zkratkou pro hrubý domácí produkt, ukazatel, který měří objem výroby (finálních výrobků a služeb) v dané zemi nebo regionu za dané časové období. Je jedním z hlavních ukazatelů pro měření velikosti ekonomiky a úrovně jejího vývoje.

Globální obnova HDP a hospodářský růst

V roce 2019 dosahoval globální HDP 87,65 bilionu amerických dolarů (USD). Kvůli epidemii covid globální HDP v roce 2020 spadl na 85,44 bilionu USD. V roce 2021 se po hlubokých a nepříznivých dopadech epidemie začala globální ekonomika zvedat. Globální HDP pak

rostl z 97,06 miliardy USD v roce 2021 na 101,56 bilionu USD v roce 2022. Ukázalo se, že globálně covidová recese trvala jeden rok. Objem globální ekonomiky v roce 2021 přesáhl objem před covidem a dále roste.

Čínský HDP pokračuje v růstu

Z pohledu objemového ukazatele činil čínský HDP v roce 2019 14,34 bilionu USD. Kvůli epidemii HDP rostl jen mírně na 14,86 bilionu USD v roce 2020, pak na 17,74 bilionu USD v roce 2021 a na 18,32 bilionu USD v roce 2022. Ani během epidemie covidu nezaznamenala čínská ekonomika absolutní pokles.

Z pohledu tempa změn HDP byl čin-

ský ekonomický růst mezi roky 2019 a 2022 postupně 5,95 %, 2,24 %, 8,11 % a 3 %. Nejvýraznější dopad měla epidemie na růst HDP v roce 2020, přesto i v tomto roce byl růst stále pozitivní, byť pomalý.

Vývoj HDP v USA

Z pohledu objemu byl americký HDP v roce 2019 21,37 bilionu USD. V důsledku dopadu epidemie se HDP v roce 2020 mírně snížil na 20,89 bilionu USD. Americká ekonomika se rychle zotavila, když v roce 2021 dosáhl HDP 23 bilionů USD a dále narostl na 25,04 bilionu v roce 2022. Z pohledu podílu na světovém HDP představovala v letech 2019 až 2022

americká ekonomika 24,38 %, 24,45 %, 23,69 % a 24,65 %. Během rozšíření epidemie a po jejím odeznění podíl americké ekonomiky na světovém HDP mírně vzrostl. Ukazuje se, že epidemie měla na relativní

postavení americké ekonomiky jen malý vliv.

Obnova HDP a ekonomický růst v Evropě

Epidemie covidu dopadla na ekonomiku EU nejvíce v roce 2020. HDP

Evropské unie klesl z 15,69 bilionu USD v roce 2019 na 15,37 bilionu USD v roce 2020. Podobně jako jiné hlavní ekonomiky včetně USA, se i ekonomika Evropské unie zotavila v roce 2021 (viz Tab. 1).

Tab. 1: Velikost ekonomiky EU a její podíl na světovém HDP

ROK	2019	2020	2021	2022
Hodnota HDP (biliony USD)	15,69	15,37	17,19	16,64
Podíl HDP EU na světovém HDP (%)	17,89	18,04	17,74	16,55

Zdroj dat: <https://www.kylc.com/stats>

V roce 2021 byl průměrný růst HDP členských států EU 5,7 %. Státy s nejrychlejším růstem byly Irsko, Island, Malta a Chorvatsko, které měly roční růst vyšší než 6 % (viz Tab. 2). Estonsko bylo v roce 2021 jedinou zemí EU se záporným růstem HDP.

Tab. 2: Země EU s rychlým ekonomickým růstem

Země	Irsko	Řecko	Chorvatsko	Malta	Bulharsko	Španělsko	Itálie	Maďarsko	Polsko
Reálný růst HDP (%) v roce 2021	15,1	8,4	13,1	12,3	7,6	5,5	7,0	7,2	6,9
Reálný růst HDP (%) v roce 2022	9,4	5,9	6,2	6,9	3,4	5,5	3,7	4,6	5,1

Zdroj dat: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TEC00115/default/table?lang=en>

Obnova HDP v České republice

V roce 2019 byl český HDP 252,55 miliardy amerických dolarů, což představovalo 0,288 % celosvětového HDP. Kvůli dopadu epidemie se český HDP v roce 2020 snížil na 245,98 miliardy USD. V roce 2021 se český HDP dostal až na 281,78 miliardy USD. V roce 2022 HDP v dolarech dále rostl na 295,62 miliardy USD a dosáhl 0,291 % globálního HDP. Česká ekonomická úroveň měřená podílem na celosvětové ekonomice se jen mírně zlepšila.

Dopad epidemie na hlavní ekonomiky světa

V této části srovnáme vývoj HDP v 17 ekonomikách, které mají HDP větší než bilion dolarů. Data pocházejí z databáze Mezinárodního měnového fondu. HDP roku 2019 je brán jako základ neovlivněný epidemií. Pak porovnáme meziroční růst HDP v roce 2020. Nejvíce epidemie, pokud jde o HDP, postihla Brazílii, Mexiko a Rusko. HDP těchto zemí poklesl o 22,67 %, 14,12 %, resp. o 12,46 %. HDP Spojených

států, Japonska a Jižní Koreje poklesl jen mírně. HDP Číny a Íránu vzrostl v roce 2020 o 3,64 %, resp. o 49,07 %.

Srovnání vývoje HDP po covidu v hlavních ekonomikách

Pro analýzu ekonomického zotavení používáme data o HDP z roku 2019 jako srovnávací základ, ke kterému poměříme data o HDP roku 2022. Získáme tím relativní nárůst nebo pokles za tři roky oproti situaci před epidemií. Pokud HDP překonal úro-

veň před epidemií, znamená to, že země překonala nepříznivý vliv covidu díky rychlému zotavení. Ukázalo se, že japonská ekonomika pokračovala v recesi i po epidemii.

Do roku 2022 japonská ekonomika poklesla oproti HDP z roku 2019 o 16,01 %. Itálie a Španělsko dosáhly v roce 2022 zhruba úrovně před epidemií. Země s nejrychlejš-

ším růstem po epidemii jsou Írán, Rusko, Čína, Kanada, Austrálie, Indie nebo USA (viz. Tab. 3).

Tab. 3: Země s rychlým růstem po epidemii

Rok	Spojené státy	Čína	Indie	Kanada	Rusko	Írán	Austrálie
Nárůst HDP (%)	17,14	27,76	22,50	26,31	25,79	202,94	24,38

Zdroj dat: <https://www.imf.org>

Pozn.: Čísla v tabulce představují procentní změnu HDP roku 2022 ve srovnání s rokem 2019 vyjádřenou v amerických dolarech v běžných cenách

Mezi klíčové faktory ovlivňující tempo hospodářského růstu patří spotřeba, investice, vládní nákupy a příjmy a čistý export. Růst spotřebních výdajů a investic přispívají k obnově HDP a jeho růstu. Vládní výdaje jako například stavba infrastruktury a veřejné služby mohou

efektivně stimulovat hospodářský růst. Růst exportu může zvyšovat zaměstnanost, daňové příjmy i devizové rezervy, což může napomáhat hospodářskému rozvoji. Hospodářské zotavení je výsledkem souhry mnoha faktorů. Globální ekonomická obnova a celosvětový růst

vyžadují stabilní politické prostředí otevřenější světové trhy, hlubší dělbu práce a efektivnější alokací zdrojů.

Jiang Hui, Ph.D. je čínským ředitelem Konfuciusova institutu při VŠFS. Je docentem na China Jiliang University v Chang-čou.

„Ekonomický růst vyžaduje stabilní politické prostředí, otevřenější světové trhy, hlubší dělbu práce a efektivnější alokací zdrojů.“

Význam zemí BRICS dnes a v budoucnosti

Miroslav Halouzka

Skupina zemí BRICS představuje v mezinárodním obchodě a světové ekonomice specifický fenomén. V roce 2010 se čtyři země, Brazílie,

Rusko, Indie a Čína rozhodly vytvořit sdružení, které má obrovský skrytý potenciál. Po roce se k nim přidala Jihoafrická republika. Pro představu, skupina představuje téměř 40 % světové populace a pokud jde o ekonomickou velikost, je srovnatelná se skupinou G7.

Podíl BRICS na mezinárodním obchodě je asi 31 %, i to je srovnatelné

„Cílem uskupení BRICS je dosáhnout v roce 2030 podílu 50 % na světovém obchodu.“

s G7. Cílem uskupení je dosáhnout v roce 2030 podílu 50 %.

BRICS začíná být také přitažlivá pro další státy. Více než 12 zemí vyjádřilo zájem vstoupit. Mezi nimi jsou například Turecko, Egypt, Argentina a Spojené arabské emiráty. BRICS má silnou ambici posilovat mezinárodní obchod a investice uvnitř uskupení. Země BRICS si uvědomily, že je pro ně důležité vytvořit nový světový ekonomický řád a světové organizace jako WTO zahrnout pod záštitu OSN. Organizace

jako Světová banka nebo Mezinárodní měnový fond ztratily v očích BRICS důvěru, podle nich tyto organizace fungují spíše ve prospěch zájmů USA a nepodporují skutečné potřeby rozvojových zemí.

Zde je potřeba zdůraznit, že všechny země BRICS jsou u mezinárodních ekonomických institucí stále klasifikovány jako „rozvojové země“. Tato klasifikace je převážně založena na dvou kategoriích – ekonomických kritériích (zejména HDP) a kritériích jako je svoboda, věk dožití, gramotnost apod., která jsou shrnuta v „Indexu lidského rozvoje“. Druhou největší ekonomikou světa je Čína, která je zejména Spojenými státy tlačena, aby mohla být zařazena do kategorie vyspělých států. Čína nicméně argumentuje, že její HDP je stále jen pětinou amerického HDP na hlavu a že cílem změny klasifikace je pouze připravit Čínu o status „preferenčního zacházení“

v rámci WTO.

Vedoucí ekonomikou BRICS je bezpochyby Čína, která je také členem všech organizací ekonomické spolupráce v oblasti Tichého oceánu. Když zkoumáme „sever“ a „jih“ pacifické oblasti, můžeme pozorovat

„Světová banka a Mezinárodní měnový fond ztratily v očích BRICS důvěru.“

rostoucí roli Číny v zahraničním obchodě a investicích v tomto regionu. Čína hraje důležitou roli v těchto organizacích a získává si rostoucí důvěru. Můžeme pozorovat nárůst aktivit Číny v uskupení ASEAN, zejména pokud jde o spolupráci s Malajsií. Nelze ani opomenout roli Číny v nejnovější pacifické organizaci nazvané Regionální komplexní ekonomické partnerství (RCEP).

Tato organizace v roce 2022 dosáhla objemu vzájemného obchodu ve vši 1,88 bilionu dolarů, o 7,5 % více než v roce 2021.

Když hovoříme o zemích BRICS, musíme zdůraznit růst vzájemného obchodu mezi zeměmi BRICS. Rozvíjí se zejména obchod mezi Brazílií a Čínou a mezi Čínou a Ruskem. Roste také obchod s Indií. Důležitým aspektem této spolupráce je používání čínské měny (RMB) u velkých obchodních transakcí mezi Čínou a Brazílií.

Čína hraje v BRICS dominantní roli, ale i čínská ekonomika má slabé stránky. Když porovnáme některé ekonomické ukazatele Číny a Japonska, vidíme, že Čína má rezervy, pokud jde o HDP na obyvatele, který je v Číně asi 22 000 USD, zatímco v Japonsku je to 49 000

USD. Pro srovnání, HDP v USA byl minulý rok okolo 60 000 USD. Na druhou stranu, veřejný dluh je v Číně asi 18,7 % HDP, zatímco v Japonsku byl minulý rok na úrovni asi 244 %.

*„Volání po ukončení
hegemonie amerického
dolaru jako světové obchodní
měny je stále hlasitější.“*

Země BRICS si uvědomují že jejich pozice a vliv ve světové ekonomice by měl být větší a lépe odrážet jejich ekonomickou sílu. Jedno z horkých témat je myšlenka další světové měny. Volání po ukončení hegemonie amerického dolaru je stále hlasitější, zejména mezi rozvojovými zeměmi.

Toto volání nepřichází pouze od zemí BRICS, ale též od organizací Tichého oceánu, jakou jsou ASEAN, APEC nebo RCEP a z dalších asijských oblastí. Čínská měna RMB má šanci stát se po dolaru a euru třetí měnou pro mezinárodní obchod.

Je tento projekt realistický? Nehledě na technické obtíže, bude úspěch záviset zejména na dvou zemích. První zemí, která má vliv na mezinárodní obchod s ropou, je Saudská Arábie (OPEC), která stále není členem BRICS a má nevypověditelnou dohodu se Spojenými státy o používání dolaru v obchodu s ropou. Druhou zemí je Indie. Saudská Arábie nicméně deklarovala ochotu obchodovat i v jiných měnách. Je snadné si představit jaký je význam obchodu s ropou pro celý

mezinárodní obchod a světovou ekonomiku.

Indie představuje otázník. Indii chybí na jedné straně základní infrastruktura, na druhé straně disponuje velkou nabídkou mladé pracovní síly. Ekonomický rozvoj za posledních 10 let je nicméně zřetelný. Pokud jde o nárůst populace, je Indie v rámci BRICS na prvním místě. Ve srovnání s Čínou je především zřetelný podíl mladých lidí v populaci. Na druhé straně existuje problém s vysokou nezaměstnaností, a to právě zejména u mladých lidí, a současně existuje nedostatek vzdělané pracovní síly. Indie si tyto skutečnosti uvědomuje, a proto můžeme pozorovat její váhání se vstupem do dalších mezinárodních uskupení. Typickým příkladem je RCEP, kde má Indie, navzdory tomu, že stála u zakládání této or-

ganizace, jen status pozorovatele. A je otázkou, jestli Indie nebude do budoucna podobně pasivní i v rámci BRICS.

Lze pozorovat, že Indie s obavami vnímá nárůst dovozů z Číny, což může negativně ovlivňovat obchod-

*„Indie s obavami
vnímá nárůst dovozů
z Číny.“*

ní a platební bilanci Indie. Bilaterální spolupráce mezi Indií a Čínou bude pravděpodobně dlouhodobou a nejistou cestou navzdory dosavadnímu pozitivnímu vývoji vzájemné ekonomické spolupráce těchto zemí. Zintenzivnění ekonomické spolupráce mezi zeměmi BRICS by mohlo napomoci odstranit roky se

vlekoucí zdrženlivost ve vztazích Indie a Číny. Tato opatrnost by ale mohla i přetrvávat a vytvářet překážky pro rostoucí pozici BRICS ve světové ekonomice. Indie ovšem také potřebuje rozvíjet mezinárodní hospodářskou spolupráci a pacifická oblast, ve které má Čína vedoucí roli, může znamenat pro indickou ekonomiku významný růstový impuls.

Celkově BRICS svoji pozici ve světové ekonomice posiluje. Celková kapacita trhu se 4,3 miliardy obyvatel představuje čtyřicet procent obyvatel celé naší planety. Navzdory tomu, že BRICS stále není integrační organizací (spíše zónou volného obchodu), založila vlastní rozvojovou banku s názvem New Development Bank (NDB). Hlavní prioritou této instituce je financování projektů v rozvojových

zemích, což znamená odklon od hlavního proudu západních investic realizovaných dnes přes Světovou banku.

Hlavní událostí pro BRICS je jednoznačně summit, který se konal v jihoafrickém Johannesburgu 22. až 24. srpna 2023.

Co přineslo toto vrcholné setkání BRICS pro budoucnost? Mnoho zemí vyjádřilo svůj zájem pozměnit světový ekonomický řád. Tyto země chápou současný světový řád jako nespravedlivý a týká se to i rolí hlavních globálních ekonomických institucí – OSN, Mezinárodního měnového fondu, Světové banky a také Světové obchodní organizace WTO. „Globální Jih“ není spokojen se směřováním investic od výše zmíněných institucí a se zhoršováním pozice Globálního Jihu ve světové ekonomice.

Země BRICS trvají na reformě OSN a dalších světových ekonomických organizací. Tyto reformy by měly vyjádřit multilateralismus ve světové ekonomice. Existují dva kontinenty, které úsilí BRICS silně podporují: Jedním je Afrika a druhým je arabský subkontinent. Nemůžeme ani opomenout zájmy Jižní Ameriky. Summit v Johannesburgu zdůraznil konkrétní kroky podniknuté okamžitě. Byl demonstrován nový přístup ke spolupráci s africkými státy s cílem zlepšení ekonomické situace v regionu. Důležité je etablování čínské měny RMB jako světové obchodní měny, která tak bude přímo konkurovat dolaru. Yuan by mohl být jako měna pro mezinárodní platby atraktivní pro mnoho zemí. Řada afrických států může být nakloněna

používání RMB místo dolaru.

Státy BRICS nabyly dojmu, že jejich hospodářský význam je srovnatelný se skupinou G7 a že v mnoha aspektech skupinu G7 předčí.

Nejdůležitější součástí summitu bylo pozvání k členství od prezidenta Jihoafrické republiky Cyrila Ramaphosy adresované Argentině, která očekává zejména hlubší spolupráci s Čínou, Saúdské Arábii, Iránu, Spojeným arabským emirátům, Egyptu a Etiopii. Půjde o první vlnu rozšíření. Zájem o členství v BRICS vyjádřilo mnoho dalších zemí, které ve světové ekonomice hrají významnou roli.

Velmi zajímavým aspektem je členství Saúdské Arábie a Iránu, dvou rivalů v regionu středního východu. Obě dvě země jsou každopádně důležitými hráči ve světovém obchodu s ropou a hrají významnou roli v OPEC.

Summit BRICS nepochybně odstartoval nové ekonomické úsilí „Globálního Jihu“ zlepšit svoji hospodářskou situaci a vliv ve světové ekonomice. Čas ukáže, jestli projekt BRICS svých cílů dosáhne.

Ing. Miroslav Halouzka, CSc. vyučuje mezinárodní obchodní vztahy na VŠFS v Praze.

Konfucianismus jako východisko pro úspěch v mezinárodním podnikání

Miroslav Pavlák

V současné době globalizace a propojování národních ekonomik vzrůstá potřeba interkulturního managementu. Čína patří k největším světovým investorům a čínské přímé zahraniční investice nabývají stále většího významu. Jedním z významných předpokladů vytváření úspěšného strategického partnerství je bezesporu znalost interkulturního managementu a ochota pochopit specifika národních kultur.

„V dnešní době je nezbytné, aby manažeři chápali význam interkulturního managementu.“

V dnešním globálním podnikatelském prostředí je tudíž důležité nepodceňovat schopnost interkulturní komunikace. Proto je doporučováno být adaptabilní, mít snahu vybudovat vzájemný obchodní vztah na základě důvěry, mít vzájemný respekt a být tolerantní. A právě toto jsou charakteristiky, které vychází z podstaty konfucianismu prověřeného tisíciletou čínskou tradicí.

Zkušenosti nám ukazují, že se podniky snaží zejména expandovat do teritorií, která se vyznačují podob-

nostmi v oblastech životního stylu, hierarchizace společnosti, chápání maskulinity a feminity apod.

Holandský profesor Hofstede jasně stanovil kritéria, podle kterých svět rozdělil do oblastí vyznačujícími se podobnými charakteristikami. Vzhledem k tomu, že v současné době dochází k urychlování procesu globalizace a expandující podniky se nemohou soustředit pouze na teritoria s podobnými rysy, je nezbytné, aby podnikoví manažeři chápali význam interkulturního managementu.

Čína a další dálnovýchodní země mohou být, bez ohledu na rozdílnost politického systému, příkladem úspěšně expandujících ekonomik (např. Čína a Japonsko či Vietnam a Jižní Korea), a to mimo jiné proto, že tyto státy zůstaly věrné (či se postupně navracejí) svým konfucianským tradicím.

Procestoval jsem tyto země po

vlastní ose (nikoli s cestovní kanceláří a průvodcem) a mohu potvrdit, že osobnostní charakteristiky jako trpělivost, snaha o dlouhodobou spolupráci, respekt a tolerance jsou dálnovýchodní společnosti vlastní a hluboce zakořeněné v jejím psyché.

„Chceme-li být úspěšní tzn. neztratit zákazníka, musíme být v jeho očích důvěryhodní.“

Západní kultura orientovaná na rychlý zisk, založená na vnímání času jako zboží (čas jsou peníze), přebujelá netaktností ve vyjadřování a neverbálních projevech, to vše stigmatizuje západní společnost a vytváří dojem existence jakéhosi dekadentního Barbarica na „poloostrově Evropa“ velké Eurasie. Zatímco globalizace jako pojem má spíše politický nádech, slovo gloka-

Bulletin

Konfuciusův institut a Výzkumné centrum pro rozvoj čínsko-českých vztahů při VŠFS

lizace je asociováno s byznysem. Co je to vlastně globalizace? Toto slovo je složeno ze slov globální a lokální, jinými slovy, firemní hodnoty, marketing, komunikace se zákazníkem apod. to vše je dnes nejen globální, ale je i lokalizováno do určitých teritorií. A chceme-li být úspěšní tzn. neztratit zákazníka, musíme být v jeho očích důvěryhodní. Budeme-li chtít expandovat na Dálný Východ, měli bychom mít snahu:

1. mít trpělivost a budovat vztah na důvěře
2. jednat ve snaze vítěz-vítěz a ne vítěz-poražený
3. respektovat formální pravidla společenského chování (etiku i etiketu)
4. respektovat zásady obchodního jednání
5. být schopni ovládat emoce

Multikulturalismus v mezinárodním byznysu neznamená ohrožení národní kultury, ale naopak její posílení.

Podíváme-li se do dějin naší středoevropské kultury, i ta byla obohacena cizími kulturními vlivy. Vždyť románský sloh, gotika, renesance, baroko, rokoko, klasicismus – tyto slohy nejsou plodem středoevropského prostoru, ale byly k nám importovány a díky naší schopnosti absorbovat tyto kulturní vlivy se Česká republika stala jedním z klenotů evropské kultury. Česká republika je vyhledávanou

turistickou destinací návštěvníků z Dálného východu. A tak, jako naše kultura se stala magnetem pro dálnovýchodní turisty, mohla by se stát i česká ekonomika magnetem pro dálnovýchodní investory. Výhodná strategická poloha uprostřed Evropy, hustá síť komunikací, vysoká kvalifikace pracovní síly, to vše vytváří předpoklady pro dálnovýchodní přímé zahraniční investice.

Ing. Miroslav Pavlák, Ph.D. přednáší mezinárodní obchod a management na Vysoké škole finanční a správní v Praze.

Předchozí vydání bulletinu v české, čínské a anglické verzi najdete na <http://www.konfucius-vsfs.cz/ekonomicky-think-tank/>

